

AYOLLAR KO'YLAKLARI TASNIFI, MODEL TANLASH VA ULARNI ASOSLASH

O'rinova Latifaxon

Farg'ona viloyati Oltiariq tumani 2-son kasb – hunar maktabi

Ishlab chiqarish ta'lim ustasi

Annotatsiya: Tanlangan model katta yoshli ayollarni plankali yozgi ko'ylagini eskiz modelni tayyorlash, loyihalash vazifalari bo'yicha ishlab chiqishga tavsiya etishdan iborat. Ayollar kiyimlari assortimentiga: ko'ylak, ko'ylak-xalat, ko'ylak-palto, ko'ylak-kostyum, sarafan, tunika, bluzka, bluzka-jenfer, bluzka-bantik, jilet, jaket, ko'ylak kombinzon, kombinezon, shimli kostyum, shim, yubka, yubka shimlar kiradi.

Kalit so'z: Ayollar ko'ylagi, modellar, ayllar ko'ylagi uchun qo'yiladigan talablar, model tasnifi, ayollar plankali ko'ykagi.

Annotation: the chosen model consists in recommending adult women to develop a Planck summer jacket on the tasks of making a sketchy model, designing. The assortment of women's clothing includes: shirt, shirt-robe, shirt-coat, shirt-suit, sundress, tunic, blouse, blouse-jenfer, blouse-bantic, vest, jacket, shirt overalls, overalls, trouser suit, trousers, skirt, skirt pants.

Keyword: requirements for women's jackets, models, women's jackets, model classification, women's Planck jackets.

Ko'ylaklar kiyilishiga qarab yelkali kiyimlar turiga kiradi. Ular yaxlit, bel qismidan, bo'ksa va ko'krak qismlaridan qirqma bo'lishi yengli yoki yengsiz, yoqali yoki yoqasiz holatda uchrashi mumkin. Ko'ylak kashtalar, burmalar, to'rlar, tugmalar, tasmalar, taxlamalar va boshqa xil bezaklar bilan bezatishi mumkin. Ularni turli xil: ip tolali, shoyi, jun, zig'ir tolali hamda sun'iy va sintetik tolali gazlamalardan tikish mumkin. Ko'ylaklarga gazlama tanlashda kiyimning nimaga mo'ljallanganligiga hamda faslga qarab e'tibor berish kerak, ya'ni kiyimni uylik, kundalik, bashang kiyim ekanligini unutilmaslik lozim.

Qish oylarida esa yumshoq zich to'qilgan jun tolali sidirg'a yoki katak yo'lli, mayda gulli gazlamalardan turli hil fasonlarda uzun yengli yoqali yoki, bo'yin o'yindisi yopiq qilib yoqasiz tikish mumkin.

Bashang kiyimlar chiroyli zarli, guli yoki sidirg'a gazlamalardan tayyorlanishi mumkin. Bunday kiyimlar juda murakkab fasonlarda bo'lishi hamda ularga chiroyli

bezaklar: kashtalar, burmalar, mayda taxlamalar, sun'iy gullar, belbog'lar ishlatib tikish mumkin. Ko'ylak fasonlarini tanlashda gazlamalarning xususiyatlariga, odam gavdasining tuzilishiga hamda kiyimning vazifasiga qaraladi.

Kiyim detallarining shakli va o'lchamlariga ta'sir etuvchi asosiy ommillardan biri uning bichimi hisoblanadi. Bichim kiyimning konstruktiv va umumiy tuzilishini xarakterlaydi. Kiyim bichimi uning yengini asosiy detallari bilan ulagan o'miz shakli va bu detallada mavjud bo'ylama va ko'ndalang chiziqlari bilan aniqlanadi. Demak bichimi turli shaklda bichilgan va ulangan detallar yordamida tuzilgan kiyimning umumiy ko'rinishidir.

Yenglarning kiyimning asosiy detallari ort va oldi bo'laklar bilan ulanish turlari va siluetli shakli bo'yicha bir-biridan jiddiy farqlanadigan o'tqazma, reglan va yaxlit bichilgan asosiy bichimlarga ajrotish mumkin. Lekin reglan va yaxlit bichilgan yenglar o'tqazma yengdan xosil bo'lgan. O'tqazma yeng, o'z navbatida, shakli va bichimi bo'yicha oddiy va chuqurlashtirilgan o'mizga mos yenglarga ajratiladi.

Yenglarga oid asosiy bichimlarning to'g'ri birikmalari qo'shimcha ravishda xosil bo'lgan yangi kombinatsiyalashtirilgan bichimlar xilini tashkil etadi.

Masalan; ort bo'lak yaxlit bichilgan yengli, old bo'lak esa o'tqazma yengli va x.k. o'tqazma yengni asosiy detallar bilan biriktirma choki qo'l tana bilan birlashgan chiziqqa yaqinlashib o'tadi. Reglan bichimdagi buyumlarning o'ziga xos yoqa o'mizidan boshlanadigan yeng o'mizidir. Shu sababli reglan yeng tikuv buyumining yuqori qismi bilan birga bichiladi. Old va ort bo'laklarda yeng o'mizi yelka chizig'ining istalgan nuqtasidan boshlansa yarim reglan bichimi hosil bo'ladi.

Yengi yaxlit bichilgan buyumlarda yeng ort va old bo'laklar bilan birga mo'ljallangan o'miz chizig'i bo'yicha choksiz yaxlit bichiladi.

Buyum yana asosiy detallarda bo'ylama va ko'ndalang o'tadigan choklar mavjudligi bilan xarakterlanadi. Tikuv buyumlar bo'ylama choklar soniga qarab quydagicha farqlanishi mumkin: choksiz-taqilma old bo'lakda; bir chokli-orqa bo'lak o'rta chokli, old bo'lak esa taqilmali; ikki chokli-buyum ikkita yon chokka ega; uch chokli-ikkita yon chok orqa o'rta chokli; besh chokli-ikki yon chok, orqa o'rta chokli; olti chokli-ikki yon chok, orqa va oid bo'laklarda ikkitadan chok. Turli bichimdagi yenglar ham qator bo'laklardan tuzilishi mumkin; bir chokli-ostki yoki tirsak chokiga ega; ikki chokli-old va tirsak chokli yoki ustki va ostki chokli; uch chokli-old, tirsak va ustki chokli.

1. Asosiy model

Tanlangan model katta yoshli ayollar plankali yozgi ko'ylagi bo'lib bu modelni tikish uchun maxalliy gazlamalardan tikish tavsiya etiladi.

Tanlangan eskiz model maxalliy gazlamadan ya'ni ip gazlamadan yoki paxta tolali gazlamadan tayyorlanadi.

Bu model yozgi mavsumga mo'ljallangan bo'lib, yengi o'rtacha uzunlikda, uning yeng uchi manjet bilan bezatilgan, oldi aylana koketkali bo'lib, qaychi yoqa va tugamalar ishtirok etgan. Etagi esa pastga tomon kengaygan trapetsiyasimon qilib tayyorlangan.

Bu modelga qo'yiladigan talablar quyidagicha:

Iste'molchi talablari insonning o'z ehtiyojini qondirishga qaratilgandir. Ular ijtimoiy, estetik, ergonomik va ekspluatatsion talablarni o'z ichiga oladi.

Ijtimoiy talablar - kiyimning aholi ehtiyojlariga mosligini, uni ishlab chiqarish va sotish zaruriyatini belgilaydi.

Funksional talablar - kiyimning asosiy funksiyasiga mosligini, iste'molchining psixologik xususiyatlari va tashqi qiyofasiga mosligini harakterlaydi.

Estetik talablar – kiyim sifatini baholashda muhim o'rin tutadi va kiyim ko'rinishining bezatilishi, kompozitsion echimini harakterlaydi.

Ergonomik talablar – kiyimni kiyish mobaynida uning insonga qulay sharoit tug'dirish xususiyatlarini belgilaydi.

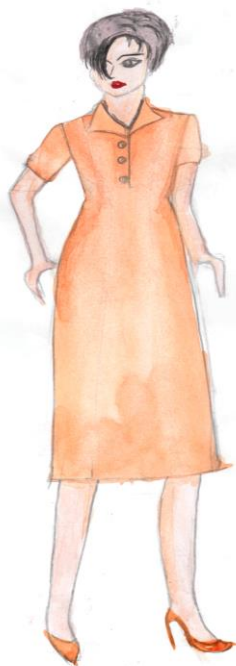
Ekspluatatsion talablar – kiyimdan foydalanish va kiyish mobaynida uning tashqi ko'rinishining o'zgarmasligi, tez eskirmasligi va ma'lum muddatda xizmat qilish qobiliyatini belgilaydi

Texnik iqtisodiy talab – kiyim konstruktsiyasining texnik jixatdan takomillashganligi uning loyihalash va texnik usullari kiyimni ishlab chiqarishga ketgan sarf xarajatlarni harakterlaydi.

2. Model

Tanlangan ikkinchi model katta yoshli ayollar plankali yozgi ko'ylagi bo'lib u yozgi mavsumga mo'ljallangan bo'lib u asosiy to'rtta bo'lakdan iborat ya'ni old orqa yeng va yoqadan tashkil topgan, uning yengi kalta, yeng uchi esa bezak chok bilan bezatilgan, old qismida tugmali taqilma hamda yoqa mavjud, uni etgi trapetsiyasimon kengaytirilgan qilib tayyorlangan

3. Model

Tanlangan uchinchi modelimiz ham katta yoshli ayollar plankali yozgi ko'ylagi bu ko'ylak beshta bo'lakdan tashkil topgan bo'lib bular old, orqa bo'laklar, koketka, yeng va yoqadan iborat. Modelning koketkasi va yoqa qismlari uchburchak shaklida tanlab

olingan, yeng qismi tirsakdan pastgacha tushgan, ko'ylak etagi esa pastga tomon kengaytirilgan ya'ni trapetsiyasimon shaklida tayyorlangan. Old asosiy bo'lak uch qismga bo'linib modellashtirilgan.

Ushbu modellar katta yoshli ayollarni yozgi liboslar garderoblari uchun tafsiya qilinadi.

Foydalaniladigan adabiyotlar

1. M.Sh.Jabborova. "Tikuvchilik texnologiyasi" T., O'zbekiston, 1994 yil
2. Комилова Х.Х., Хамраева Н.К "Тикув буюмларини конструкциялаш" Тошкент 2011 й
3. Мальцева "Тикувчилик материалшунослиги" 1986 yil
4. Hasanbayeva G.K, Shomansurova M.Sh. "Kompozitsiya asoslari". T.: 2009 yil.
5. M.Sh.Jabborova. "Tikuvchilik texnologiyasi". Toshkent. O'zbekiston. 1994
6. X.X.Samarxodjaev . "Tikuv korxonalar uskunolari". T., O'qituvchi, 2001 yil.
7. I.N. Litvinova, Ya.A.Shaxova. "Ayollar ust kiyimini tikish". Toshkent. «O'zbekiston» 1997 y.
8. M.Sh.Jabborova. "Tikuvchilik texnologiyasi".Toshkent. O'qituvchi. 1989 y.